

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19151/2022
Гж ап 6/2022
18.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Адам Невен, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ... и тужене-противтужиле ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Војкан Симић адвокат из ..., са умешачем на страни туженог – противтужиоца ГГ из ..., чији је пуномоћник Радмила Крстић, адвокат из ..., ради деобе брачне тековине, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против решења Апелационог суда у Београду РЗ 5/22 од 08.09.2022. године и о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3797/21 од 03.11.2021. године, у седници одржаној 18.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена, жалба тужиле-противтужене изјављена против решења Апелационог суда у Београду РЗ 5/22 од 08.09.2022. године.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле-противтужене и **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 3797/21 од 03.11.2021. године у делу става другог изреке (којом је потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке) и пресуда Вишег суда у Београду П 888/11 од 16.03.2021. године у ставу трећем изреке и у том делу се предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 888/11 од 16.03.2021. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска тужиле од 23.10.2015. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле-противтужене којим је тражила да се утврди да је ванкњижни носилац права сувојине $\frac{1}{2}$ на идеалном делу непокретности која се налази у Београду у улици ... број ..., саграђена на кат. парцели .., а који објекат је изграђен без одобрења за градњу и налази се у поступку легализације – описан у листу непокретности број .. КО Савски венац као остале зграде за које није утврђен власник, односно држалац, а за који објекат је поднет захтев за легализацију 28.03.2011. године Секретаријату за легализацију Града Београда од стране тужиле и што је тужени ББ дужан да призна и трпи, те да ће

тужиљи ова пресуда служити као исправа да се у јавним евиденцијама о непокретности КО Савски венац укњижи као сувласник када се за то стекну законски услови. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је ванкњижни носилац права својине $\frac{1}{2}$ на идеалном делу непокретности која се налази у Београду у Земуну, у улици ... број ..., саграђена на кат. парцели .. уписана у ЗКУЛ бр. .. КО Земун, а који објекат је изграђен без одобрења за градњу и налази се у поступку легализације као новосаграђени пословно-стамбени простор за који није утврђен власник, односно држалац, а за који објекат је поднет захтев за легализацију 03.03.2010. године Секретаријату за легализацију Града Београда од стране тужиље, што је тужени ББ дужан да призна и трпи, те да ће тужиљи ова пресуда служити као исправа да се у јавним евиденцијама КО Земун укњижи као сувласник када се за то стекну законски услови. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено је да је тужиља ванкњижни носилац права сусвојине $\frac{1}{2}$ на идеалном делу непокретности која се налази у ... ул. ... број .., описане у листу непокретности број .. КО ... као викенд кућа површине 150м² објекат изграђен без одобрења за градњу на кат. парцели .. површине 489м² КО Врчин и кат. парцеле .. површине 508м² КО Врчин, што је тужени ББ дужан да призна и трпи. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је сувласник 30% удела у Привредном друштву – Предузећу за производњу спољно-трговински промет унутрашњу трговину пројектовање и инжињеринг „... International“ д.о.о. Београд са седиштем у улици ... број .., што је тужени ББ дужан да призна и трпи, те да ће тужиљи ова пресуда служити као исправа за спровођење промена у Агенцији за привредне регистре РС. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је ванкњижни носилац права сусвојине $\frac{1}{2}$ на етажном стану површине 90м² који се налази на петом спрату куће у улици ... у Београду – Земун Пољу број .., саграђеном на кат. парцели .. КО Земун Поље што је тужени ББ дужан да призна и трпи, те да ће тужиљи ова пресуда служити као исправа да се у јавним евиденцијама КО Земун поље укњижи као сувласник када се за то стекну законски услови. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ којим је тражено да се обавезе тужиља-противтужена да се са свим лицима и стварима исели из свих делова породичне куће број .. у улици ... у Београду спратности По+Пр+1+Пк, изграђене са грађевинском дозволом привременог карактера укупне површине 542м² и сеника са пратећим садржајем изграђеног од дрвене грађе укупне површине 83,37м², који се налазе на кат. парцели број .. КО Савски венац, уписана у лист непокретности број .. КО Савски венац и да породичну кућу са сеником слободну од свих лица и њених ствари преда ББ и ВВ у посед на слободно располагање и коришћење. Ставом осмим изреке, усвојен је противтужбени захтев противтужиље ВВ и обавезана је тужиља-противтужена да се са свим лицима и стварима исели из свих делова породичне куће број .. у улици ... у Београду спратности По+Пр+1+Пк, изграђене са грађевинском дозволом привременог карактера укупне површине 542м² и сеника са пратећим садржајем изграђеног од дрвене грађе укупне површине 83,37м² који се налазе на кат. парцели број .. КО Савски венац уписана у лист непокретности број .. КО Савски венац и да породичну кућу са сеником слободну од свих лица и ствари преда ББ и ВВ у посед на слободно располагање и коришћење. Ставом деветим изреке, одбијен је захтев умешача на страни туженог-противтужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом десетим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3797/21 од 03.11.2021. године, ставом првим изреке, одбачена је жалба тужиле-противтужене изјављена против решења садржаног у ставу првом изреке првостепене пресуде. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле-противтужене и потврђена првостепена пресуда у ставовима трећем, петом и шестом изреке. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба умешача на страни туженог-противтужиоца и потврђено решење садржано у ставу деветом изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставовима другом, осмом и десетом изреке и предмет у наведеном делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу става другог изреке којим је потврђен став трећи изреке првостепене пресуде, тужилца је благовремено изјавила ревизију са предлогом да се иста размотри као изузетно дозвољена у смислу члана 395. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04 и 111/2009) погрешно се позивајући на члан 404. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20).

Решењем Апелационог суда у Београду РЗ 5/22 од 08.09.2022. године није предложено Врховном суду одлучивање о ревизији тужиле-противтужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3797/21 од 03.11.2021. године.

Против наведеног решења тужилца-противтужена је изјавила жалбу из свих законом предвиђених разлога.

Одлучујући о дозвољености жалбе, Врховни касациони суд је имао у виду да се у конкретном случају ради о поступку започетом пре ступања на снагу Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11), будући да је тужба у овом спору поднета 15.12.2006. године, а противтужба 02.06.2015. године, о којој се расправља применом правила процесног права које опредељује време подношења тужбе, па је применом одредбе члана 411. у вези члана 373. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд нашао да жалба није дозвољена.

Наиме, жалба као редовни правни лек, може да се изјави против пресуде донете у првом степену (члан 355. ЗПП) и против решења првостепеног суда (члан 385. ЗПП). Против правноснажне пресуде донете у другом степену (члан 394. ЗПП) и против решења другостепеног суда (члан 412. ЗПП) странке могу да изјаве ревизију у смислу члана 394. и 412. ст. 1. и 5. ЗПП.

Одредбом члана 411. ранијег ЗПП није прописано да ће се у поступку поводом ревизије сходно примењивати и одредба члана 385. ЗПП, нити је чланом 395. ЗПП прописана могућност изјављивања жалбе на решење апелационог суда о изузетној дозвољености ревизије.

Из изнетог произилази да жалба против побијаног решења није дозвољена, па је Врховни касациони суд на основу члана 411. у вези члана 373. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Према члану 395. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), ревизија је изузетно дозвољена против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом по члану 394. тог Закона, када је по оцени апелационог суда о допуштености ове ревизије потребно да се размотре правна питања од општег интереса, уједначи судска пракса или када је потребно ново тумачење права.

Како Апелациони суд у Београду није предложио одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, то услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 395. ЗПП, у конкретном случају нису испуњени.

Испитујући дозвољеност ревизије изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3797/21 од 03.11.2021. године у смислу члана 401. став 2. тачка 5. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11), а у вези са чланом 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 55/14), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиље дозвољена.

Тужба у овој парници поднета је 15.12.2006. године. Поднеском од 15.06.2011. године тужба је преиначена повећањем тужбеног захтева о коме је одлучено првостепеном пресудом и означена је вредност спора 11.000.000,00 динара (109.278,54 евра). Противтужба је поднета 02.06.2015. године ради иселења, а преиначена је поднеском од 23.10.2015. године и означена је вредност спора 24.000.000,01 динара (199.862,42 евра).

Према члану 23. став 3. новела Закона о парничном поступку објављен у „Службеном гласнику РС“, број 55/14, ревизија је дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона (31.05.2014. године).

Правноснажна другостепена пресуда која се ревизијом побија донета је 03.11.2021. године односно после ступања на снагу наведених новела Закона о парничном поступку, па како висина побијеног дела прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра ревизија је дозвољена.

Испитујући правилност ревизијом побијане пресуде према члану 399. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04 и 111/09) Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља и тужени су заједницу живота засновали 1998. године када се тужиља са својом ћерком преселила код туженог у његову кућу у улици ... број .. у Београду. У време отпочињања њихове заједнице

живота обоје су били у браку и то тужила све до развода брака 2004. године, а тужени до развода његовог брака 2000. године. Након тога, тужила и тужени су закључили брак 26.09.2005. године који је фактички престао 2006. године, а разводом брака 2012. године. Тужила је била запослена у фирми „Југоремедија“ од 2004. године до 01.09.2005. године, а потом у периоду од 01.09.2005. до 15.12.2006. године у фирми „... International“ д.о.о. чији је власник и оснивач тужени а затим у периоду од 16.12.2006. године и надаље у предузећу „Ортопедија ...“. Правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду П 2395/04 од 30.11.2004. године усвојен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог у тој парници ГГ, овде умешача на страни туженог-противтужиоца и утврђено да је уговор о преносу права власништва објекта у Земуну, ... број ..., површине 1776,11м², закључен непосредном погодбом дана 28.02.2002. године између овде туженог ББ и Предузећа „Колор“ у стечају ништав уговор и да не производи правно дејство. Истом пресудом одбијен је као неоснован противтужбени захтев овде туженог ББ којим је тражио да се утврди да је уговор Ов 4897/2002 од 22.04.2002. године који је за предмет имао купопродају пословних објеката у Земуну ... број .. и то управне зграде површине 209,66м², механичке радионице површине 407,40м², магацина површине 206,71м², тапетарског магацина површине 532,24м², фарбаре сушаре аутолимара површине 332,50м² и тапетарске радионице површине 87,62м² закључен између умешача и предузећа „Колор“ у стечају и да се утврди његово право својине на наведеним објектима. Правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду П 4859/05 од 01.06.2006. године усвојен је тужбени захтев тужилаца предузећа „Колор“ у стечају и ГГ овде умешача па су обавезани овде тужени ББ и предузеће „Нобел компани“ д.о.о. да се са свим лицима и стварима иселе из свих објеката који се налази на кат.парцели .. КО Земун ЗКУЛ .., број поседовног лиса .., укупне површине 1776,11м².

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су оценили да је неоснован тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да се утврди да је ванкњижни носилац права својине на $\frac{1}{2}$ идеалног дела непокретности која се налази у Београду у Земуну, у улици ... број .., саграђена на кат. парцели .. уписана у ЗКУЛ бр. .. КО Земун, а који објекат је изграђен без одобрења за градњу и налази се у поступку легализације као новосаграђени пословно-стамбени простор за који није утврђен власник, односно држалац, а за који објекат је поднет захтев за легализацију 03.03.2010. године Секретаријату за легализацију Града Београда од стране тужиле, с обзиром на то да наведена имовина не може бити предмет судске деобе супружника јер није заједничка имовина тужиле и туженог, већ умешача на страни туженог. Тврдња коју је тужила изнела током парнице да су током трајања заједнице живота тужила и тужени изградили пословне просторије на истој локацији тужила није доказала иако је на њој био терет доказивања према одредби члана 223. ЗПП, при том имајући у виду да је тужени заједно са привредним друштвом „Нобел компани“ д.о.о. обавезан правноснажном пресудом, а по захтеву овде умешача, да се са свим лицима и стварима исели из свих објеката који се налазе на кат. парцели .. КО Земун.

Другостепени суд је изнео додатну аргументацију да је овај поступак спроведен применом Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/2004 са каснијим изменама и допунама) и да је без значаја налаз вештака од 16.04.2008. године који је тужила током поступка доставила, а којим је прецизно опредељено да је укупна површина објеката 3724,50м², те да је површина старих објеката укупно 1776,11м², а да

је површина нових објеката 1948,30м². Како Закон о парничном поступку који је у конкретном случају у примени прописује да вештачење одређује суд, не остављајући могућност странкама да се спорне чињеничне тврдње изнете током поступка доказују вештачењима које суд у поступку није одредио, а тужиља свој захтев у погледу имовине која се налази у ул. ... број .. није опредељен на начин да захтевом не обухвати имовину умешача, те имајући у виду да се тражи утврђење сувласничког дела на свим објектима који се налазе на катастарској парцели .. у улици ... број .. (а не само на неким), то је оцењено да је тужбени захтев неоснован.

Такав закључак и правно становиште нижестепених судова не може се прихватити. По оцени Врховног суда основани су ревизијски наводи тужиље да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно и погрешно утврђено.

Тужиља поднетом тужбом и у поднеску од 10.11.2020. године захтева између осталог, да се утврди да је по основу уложених средстава, заједнице живота, ванбрачне и брачне заједнице, ванкњижни носилац права сусвојине на $\frac{1}{2}$ идеалног дела непокретности која се налази у Земуну, у улици ... број .. и то на новосаграђеном објекту у површини од 1864 м² на кат. парцели .. КО Земун, који је изграђен без одобрења за градњу и налази се у поступку легализације као новосаграђени пословно-стамбени простор за који није утврђен власник, односно држалац.

На тај начин тужиља је одредила садржину и обим правне заштите свог субјективног права коју тражи истакнутим тужбеним захтевом. С тим у вези, мериторним одлучивањем о том делу тужбеног захтева нижестепени судови су изразили становиште да је тужбени захтев у довољној мери индивидуализован и да је дефинисан предмет захтева.

У прилог својих тврдњи и основаности тужбеног захтева тужиља је у тужби и у току парнице изнела чињенице, приложила списима предмета писане доказе између осталих и налаз вештака од 16.04.2008. године (у предмету Трговинског суда у Београду I 3539/06 којим је опредељена укупна површина објеката на предметној парцели, као и површина старих и новосаграђених објеката), истовремено указујући да објекат који се налази на истој парцели у површини од 1.776,11 м² није предмет тужбеног захтева јер исти представља имовину умешача у складу са правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду П 2395/04 од 30.11.2004. године. Следом изнетог, не може се прихватити становиште нижестепених судова да спорна имовина не може бити предмет судске деобе брачне тековине супружника јер не представља њихову заједничку имовину (тужиље и туженог) већ имовину умешача на страни туженог. Те да је захтевом тражено утврђење сувласничког дела на свим објектима који се налази на катастарској парцели .. у улици ... број .. у Земуну, чиме је обухваћена и имовина умешача.

На тај начин изостало је утврђење свих битних чињеница од којих зависи одлука о захтеву за утврђење сусвојине на предметној непокретности, иако је навођењем чињеница и предлагањем доказа којима ће се те чињенице утврђивати, тужиља изнела чињенични основ на основу кога је суд у обавези да цени основаност тог захтева са аспекта правилне примене материјалног права. Како због погрешне

примене материјалног права чињенично стање није потпуно утврђено, то је побијана одлука укинута.

Имајући у виду изнете примедбе, првостепени суд ће у поновном поступку ради правилне примене материјалног права утврдити све чињенице које су битне за доношење одлуке у овој правној ствари и поново одлучити о основаности тужбеног захтева тужиље и за своју одлуку дати правилне материјално-правне разлоге.

Из изложених разлога, Врховни суд је на основу члана 407. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић